

Dvadeset i peta sjednica Nacionalnog odbora za platni promet, 30. lipnja 2015.

Usvojena pravila osnovne i poslovne SEPA sheme za izravna terećenja

Na sjednici održanoj 30. lipnja 2015. godine, pod predsjedanjem viceguvernera Hrvatske narodne banke Nevena Barbaroše, Nacionalni odbor za platni promet (NOP) usvojio je Pravila osnovne HRK SDD sheme i Pravila poslovne HRK SDD sheme. Navedena pravila opisuju poslovna i operativna pravila, prakse, standarde i provedbene smjernice obrade nacionalnih izravnih terećenja u kunama dogovorenih unutar bankovne zajednice Republike Hrvatske prema SEPA pravilima. Također, članovi odbora upoznati su s Uredbom o međubankovnim naknadama za platne transakcije na osnovi kartica i s Direktivom o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama, podneseno je izvješće o radu i aktivnostima Hrvatskog SEPA foruma (HSF), a razmatran je i projekt definiranja jedinstvenih standarda za isplate plaća državnih službenika, mirovina, socijalnih naknada i drugih sličnih primanja. Na dnevnom redu sjednice bila je i primjena Smjernica o sigurnosti internetskih plaćanja te pitanja vezana uz izdavanje beskontaktnih kartica.

Uredbom o međubankovnim naknadama za platne transakcije na osnovi kartica propisuju se ujednačeni tehnički i poslovni zahtjevi za platne transakcije na temelju kartica izvršene unutar Europske unije, kada se pružatelj platnih usluga platitelja i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja nalaze na području Unije. Uredba se u članicama EU-a primjenjuje od 8. lipnja 2015., osim članaka koji uređuju ograničenje visine međubankovne naknade kod transakcija debitnim karticama i visine naknada kod transakcija kreditnim karticama, davanje ovlasti u licencnim ugovorima i informacije primatelju plaćanja o pojedinačnim platnim transakcijama, koji se primjenjuju od 9. prosinca 2015., kao i članaka kojima se definira razdvajanje sheme i obrade, više brandova na jednom platnom instrumentu, razdvojeni prikaz naknada i prihvaćanje svih kartica, a koji se primjenjuju od 9. lipnja 2016. Na temelju obveza iz navedene Uredbe Republika Hrvatska donijet će provedbeni zakon kojim će se definirati nadležna tijela za osiguranje provedbe Uredbe, urediti izvansudsko rješavanje sporova te propisati prekršajni postupci vezano uz primjenu odredaba te Uredbe.

Direktiva o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama stupila je na snagu 17. rujna 2014., a donosi pravila o transparentnosti i usporedivosti naknada koje se naplaćuju potrošačima na računima za plaćanje koje posjeduju unutar Unije, pravila o prebacivanju računa za plaćanje unutar države članice i pravila za olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje za potrošače te pravila i uvjete prema kojima se od država članica zahtijeva da jamče pravo potrošačima na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u Uniji i korištenje tih računa. Obveza je članica da najkasnije do 18. rujna 2016. donesu i objave zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s tom Direktivom, kao i da izrade privremeni popis najrepresentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koji uključuje najmanje

10, ali ne više od 20 usluga koje podliježu naknadi kod najmanje jednog pružatelja platnih usluga na nacionalnoj razini. Radi se o uslugama koje potrošači najčešće koriste u vezi s računom za plaćanje i koje izlažu potrošače najvećem trošku – ukupnom i pojedinačnom. Taj popis članice su obvezne dostaviti Europskom nadzornom tijelu za bankarstvo i Europskoj komisiji do 18. rujna 2015.

Predstavnici Odbora iz Hrvatske gospodarske komore podnijeli su izvješće o radu Hrvatskog SEPA foruma, a u raspravi o toj temi naglašena je potreba daljnjeg informiranja šire javnosti o tome što je SEPA, što se mijenja sa SEPA-om te koje su njezine prednosti za korisnike usluga.

Članovi Odbora raspravljali su i o projektu definiranja jedinstvenih standarda za isplate plaća državnim službenicima, mirovina, socijalnih naknada i drugih sličnih primanja, što podrazumijeva standardiziranje jedinstvenog formata platnih naloga, tehnološke kanale dostave platnih naloga te formate i kanale dostave pratećih specifikacija, što je preduvjet da se takvi standardizirani postupci u cijelosti automatiziraju i provode elektroničkim putem. Istaknuto je da je u Ministarstvu financija napravljena analiza deviznoga i kunskoga platnog prometa te je dogovoreno da će se prilagoditi sheme za devizni platni promet. U vezi s kunskim plaćanjima najavljeno je da će informacijski sustav Državne riznice (SAP) izdati notu za SEPA-u, ali će se to zasad odnositi samo na plaćanje materijalnih troškova. Naglašeno je da bi Ministarstvo financija pri tome trebalo djelovati kao koordinator svih ostalih proračunskih korisnika.

Glede Smjernica o sigurnosti internetskih plaćanja koje je izdalo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, a čija primjena započinje 1. kolovoza o. g., istaknuto je da HNB očekuje dosljednu primjenu Smjernica, kojima će se voditi pri provođenju nadzora nad pružateljima platnih usluga.

Vezano uz izdavanje beskontaktnih kartica članovi Odbora izviješteni su da su banke uskladile svoje interne politike i procedure s preporukama HNB-a, u namjeri da osiguraju višu razinu zaštite potrošača od rizika povezanih s primjenom naprednih tehnologija u platnom prometu.